

ПРАКТИЧНЕ ЗАНЯТТЯ № 4

Тема: Інтелект-карта як інструмент мислення

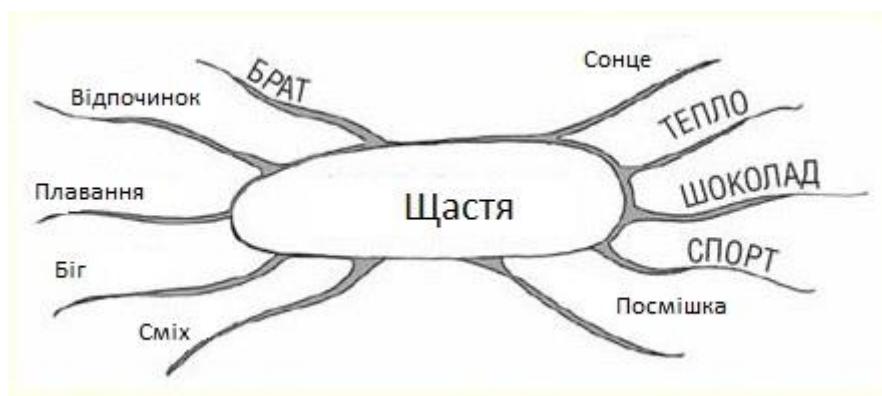
План

1. Вправа на створення міні-інтелект карти.
2. Вправа на словесні асоціації.
3. Вправа з повною інтелект-картою.
4. Вправа на критичне мислення.

Методичні рекомендації

⌚ При виконанні **першого практичного завдання** необхідно звернутись до досвіду Т. Бьюзена [3]. В основу завдання покладено створені міні-інтелект карт, орієнтованих на розвиток мислення на основі образів та асоціацій. Студенти мають написати на аркуші словосполучення «повноцінне життя» та відвести від нього десять гілок. Біля кожної гілки треба написати асоціацію, яку викликає суб'єктивне бачення повноцінного життя. Якщо є потреба, то гілок може бути більше. Підсумок групової роботи проводиться за допомогою презентації та самоаналізу малюнків, а також пошуку спільних елементів для кожного учасника практичної роботи, які допоможуть встановити спільне бачення предмету осмислення.

Приклад міні інтелект-карти:

⌚ Для виконання **другого практичного завдання** студенти мають підготувати окремий чистий аркуш та засоби для письма (відкрити документ Word, заповнити та надіслати викладачу). Для роботи обирається одне слово або словосполучення: «життєвий простір», «безсмертя», «українська культура», «молодіжна культура», «творчість». Виконавці мають відповісти на наступні запитання:

1. Яка картина виникає у вас у голові після того, як ви прочитали задане слово?

2. З яким кольором асоціюється обране (задане) слово?
3. З якою музикою асоціюється обране (задане) слово?
4. З яким смаком та ароматом пов'язане для вас це слово?
5. Які речі та події пов'язуються у вас із обраним (заданим) словом?

Після відповіді на питання треба зважено їх проаналізувати та відтворити цілісний асоціативний образ об'єкту дослідження. Отримані результати необхідно оформити у вигляді творчого есе, яке має складати не більше одного аркуша А4.

💡 Для виконання третього практичного завдання необхідно продовжити міні інтелект-карту за допомогою методу «вільних асоціацій» (вербальний майндмапінг). Кожну з перших десяти асоціацій треба розглянути як перший образ та розширити його більш конкретизованими образами (2-3 гілки). Для покращення виникнення асоціацій необхідно використовувати різні кольори. Довжина гілки має відповідати довжині слова-образу.

Правила побудови інтелект-карти за Т. Бюзеном [3]:

1. *Емфаза* – вміння виділити значуще у потоці асоціацій;
2. Завжди використовуйте *центральний образ*;
3. Частіше використовуйте *графічні зображення*;
4. Для оформлення центрального образа використовуйте *не менше трьох кольорів*;
5. *Додайте об'єм* малюнкам та словам;
6. *Синестезія* – співвідношення всіх видів емоційно-чуттєвого сприйняття;
7. Додайте *індикатори руху* для важливих подій;
8. Використовуйте тільки *одне ключове слово* на кожну гілку;
9. Розташуйте *аркуши горизонтально* та використовуйте *печатні букви*;
10. Змінюйте *розмір* букв, малюнків і товщину ліній;
11. Створюйте малюнки за допомогою ліній інтелект-карти;
12. Малюнки-образи мають бути *зрозумілими*.

💡 В рамках вирішення четвертого практичного завдання необхідно потренуватись щодо бінарного прийняття рішень. Слід поставити собі наступні питання:

1. Чи слід мені купити річку_____?
2. Чи слід мені дослідити питання_____?
3. Чи слід мені розвивати рису характеру_____?
4. Чи слід мені вступити в організацію_____?
5. Чи слід мені поїхати в країну_____?

Ця вправа необхідна для того, щоб проаналізувати поставлене питання, а вже після цього підгодовувати належну відповідь на нього. Для проведення вправи скористайтесь наведеною схемою:

Перерахуємо елементи:

- ✓ **Історія** – це походження об'єкта дослідження;
- ✓ **Структура** – форма та елементи об'єкта дослідження;
- ✓ **Функції** – функціональне призначення та характер розвитку об'єкта дослідження;
- ✓ **Роль** – положення об'єкта дослідження в природі та в суспільстві;
- ✓ **Класифікація** – зв'язок об'єкта дослідження з іншими об'єктами оточуючого світу.

Після закінчення вправи Ви маєте запропонувати доповнення до вказаного переліку та проаналізувати зміни у відповіді на початкові питання. Результати вправи подаються у вигляді п'яти малюнків та коментарів, а також висновків до них щодо переосмислення своїх бажань.

Література

1. Чатфілд Т. Критическое мышление. Анализируй, сомневайся, формируй свое мнение. Санкт-Петербург: ООО «Альпина Паблишер», 2019. 1391 с.
2. Шмідт В. Р. Мистецтво задавати питання. URL: <http://megasite.in.ua/52433-mistectvo-zadavati-pitannya-mini-trening-misleniya.html> (дата звернення 24.09.2018).
3. Buzan T. Mind Map Mastery: The Complete Guide to Learning and Using the Most Powerful Thinking Tool in the Universe. New York. Watkins Publishing, 2018. 224 p.